

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

26. november 2004

KOMITÉSAG

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Miljøministeriets notat samt grundnotat vedrørende forslag til Kommissionens beslutning (EF) nr. .../2004 af ../../2004 om anmodning om undtagelse i henhold til bilag III, stk. 2, litra b), og artikel 9 i Rådets direktiv 91/676/EØF om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget.

Forslaget skal den 2. december 2004 forelægges den tekniske komité under nitratdirektivet til afstemning.

SKOV- OG NATURstyrelsen
Landbrugs- og Bioteknologikontoret
Miljøministeriet
Ledelsessekretariatet, EU-K

22. november 2004
J.nr.: D 414-0001
swi/SNS, sca/MIM

NOTAT til FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Forslag til KOMMISSIONENS BESLUTNING (EF) nr. .../2004 af .././2004 om anmodning om undtagelse i henhold til bilag III, stk. 2, litra b), og artikel 9 i Rådets direktiv 91/676/EØF om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget.

Kommissionen sendte den 10. november 2004 ovennævnte forslag til medlemslandene. Forslaget har hjemmel i nitratdirektivet.

Formålet med Kommissions forslag er, at imødekomme en ansøgning fra Danmark om forlængelse af den danske undtagelse efter nitratdirektivets bilag III, stk. 2b.

Nitratdirektivets generelle krav er, at der maksimalt årligt må tilføres husdyrgødning svarende til 170 kg kvælstof pr. hektar pr. år. Danmark søgte den 8. januar 2004 om forlængelse af Kommissions Beslutning (2002/915/EF) om undtagelsen for kvægbrug med et sædskifte, hvor der dyrkes afgrøder med et særligt højt kvælstof-optag og en lang vækstsæson på mere end 70% af bedriftens areal, til at tilføre op til 230 kg kvælstof i husdyrgødning pr. hektar.

Forslaget skal den 2. december 2004 forelægges den tekniske komité under nitratdirektivet til afstemning.

Regeringen agter at stemme for forslaget.

GRUNNOTAT til FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Forslag til KOMMISSIONENS BESLUTNING (EF) nr. .../2004 af .../2004 om anmodning om undtagelse i henhold til bilag III, stk. 2, litra b), og artikel 9 i Rådets direktiv 91/676/EØF om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget.

1. Status

Kommissionen sendte den 10. november 2004 ovennævnte forslag til medlemslandene. Forslaget har hjemmel i bilag III, stk. 2b jf. artikel 5, stk. 4 litra a) i Rådets Direktiv af 12 december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget (nitratdirektivet 91/676/EØF). Forslaget skal den 2. december 2004 forelægges den tekniske komité under nitratdirektivet (som følger forskriftsproceduren 1999/468/EF art. 5). Vedtagelse af forslaget i komitéen kræver således kvalificeret flertal for forslaget.

Det fremgår af Aftale af 2. april 2004 om Vandmiljøplan III 2005-2015 mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne, at parterne vil arbejde for en forlængelse af Kommissions Beslutning 915/2002/EF (den danske undtagelse efter nitratdirektivet) jævnfør VMP II, således at muligheden for at tilføre op til 230 kg kvælstof i husdyrgødning pr. hektar på visse kvægbrug fastholdes.

2. Formål og indhold

Formålet med Kommissions forslag er, at imødekomme en ansøgning fra Danmark om forlængelse af den danske undtagelse efter nitratdirektivets bilag III, stk. 2b.

Nitratdirektivets generelle krav er, at der maksimalt årligt må tilføres husdyrgødning svarende til 170 kg kvælstof pr. hektar pr. år. Kommissionen vedtog 18. november 2002 Kommissions Beslutning (2002/915/EF) om anmodning om undtagelse i henhold bilag III, stk. 2b og artikel 9 i nitratdirektivet. Undtagelsen angik det danske handlingsprogram for 1998-2003 og var gældende frem til 1. august 2004.

Danmark søgte den 8. januar 2004 om forlængelse af Kommissions Beslutning (2002/915/EF) om undtagelsen for kvægbrug med et sædskifte, hvor der dyrkes afgrøder med et særligt højt kvælstofoptag og en lang vækstsæson på mere end 70% af bedriftens areal, til at tilføre op til 230 kg kvælstof i husdyrgødning pr. hektar.

Kommissionen anfører i forslaget til Kommissions Beslutning om forlængelse af undtagelsen, at den mængde husdyrgødning, som en medlemsstat har til hensigt at tilføre pr. hektar om året, og som adskiller sig fra den mængde, der er anført i bilag III, stk. 2, og i bilag III, litra a), i nitratdirektivet, skal fastsættes således, at den ikke hindrer opfyldelsen af de formål, der er angivet i nitratdirektivets

artikel 1, og der skal ligge objektive kriterier til grund herfor, f.eks. - som i det foreliggende tilfælde - lang vækstsæson og afgrøder, der optager meget kvælstof.

Kommissionen anfører i forslaget til beslutning, at den danske implementering af nitratdirektivet i dansk ret vurderes at være i overensstemmelse med direktivet, og at disse regler også er gældende for undtagelsen.

Kommissionen anfører endvidere, at Kommissionen ikke anser, at den mængde husdyrgødning, som Danmark påtænker at anvende (230 kg kvælstof pr. hektar pr. år på visse kvægbrug), vil være til hinder for at målene for nitratdirektivet kan nås, såfremt en række skærpede foranstaltninger opfyldes. De skærpede foranstaltninger er fastsat i husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 2 og omfatter krav om, at 70 % eller mere af harmoniarealet dyrkes med roer, græs eller græsefterafgrøder, krav vedrørende gødsning og pløjning af græs, krav vedrørende kvælstoffikserende afgrøder, krav om jordanalyser samt krav om, at Fødevarerministeriets regler om afgrøde- og gødningsplanlægning og gødningsregnskab efterleves.

Endelig anfører Kommissionen, at foranstaltningerne fastsat i denne beslutning er i overensstemmelse med udtalelse af 6. december 2001 fra Nitratkomitéen.

Beslutningen om at bevilge Danmark en undtagelse efter nitratdirektivet vil gælde fra 2. august 2004 og udløbe 31. juli 2008.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen har ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet. Der er tale om et supplement til Rådets Direktiv om beskyttelse af vand mod forurening af nitrater, der stammer fra landbruget 91/676/EØF (nitratdirektivet).

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser: Forslaget vil ikke få lovgivningsmæssige konsekvenser, idet der er tale om en videreførelse af Kommissions Beslutning 2002/915/EF, og dermed en videreførelse af eksisterende regler.

Økonomiske og administrative konsekvenser: Forslaget vil ikke få økonomiske konsekvenser for henholdsvis erhvervsliv, forbrugere og offentlige myndigheder (stat, amter og kommuner) idet der er tale om en videreførelse af Kommissions Beslutning 2002/915/EF og dermed en videreførelse af eksisterende regler.

Beskyttelsesniveau: Forslaget forventes at have en neutral indvirkning på beskyttelsesniveauet i Danmark, idet det ikke medfører ændring af de danske regler.

5. Høring

Rammenotat om forslaget har den 16. november 2004 været udsendt i skriftlig høring til Specialudvalget (miljø). Der er modtaget høringssvar fra *Danmarks Naturfredningsforening*, *Dansk Landbrug*, *Forsikring & Pension* og *Det Økologiske Råd*. *Dansk Landbrug* og *Forsikring & Pension* meddelte, at de ikke havde bemærkninger.

Danmarks Naturfredningsforening oplyser, at foreningen er enig i, at det kan lade sig gøre at håndtere 230 kg husdyrgødningskvælstof/ha på en forsvarlig måde, hvis de betingelser, der er angivet i forslaget opfyldes. Foreningen er imidlertid uenig i at dispensationen forlænges, idet belastningen med næringsstoffer fra husdyrgødning er den største enkeltfaktor i den manglende målopfyldelse for danske vandområder og den største enkeltfaktor i forureningen af grundvandet. Foreningen anfører desuden at Danmark bør holde sin sti ren, på dette område, for ikke at medvirke til at andre lande, med en større næringsstofbelastning, kan få dispensation til en praksis, som potentielt er mere skadelig end den Danmark har haft dispensation til.

Det Økologiske Råd anbefaler at undtagelsen fra nitratdirektivet ophæves over en årrække og at den kun kommer til at gælde for kvægbrug, der i dag har en husdyrtæthed på over 1,7 dyreenheder, således at kvægbrug ikke kan "vokse" ind i undtagelsen. Endvidere skal undtagelsen ikke gøre det muligt at forøge husdyrtætheden på bedrifter, hvor den allerede overstiger 1,7 dyreenheder/ha. *Det Økologiske Råd* anfører, at 20 % af dyreenhederne på kvægbedrifter benytter Danmarks undtagelse fra nitratdirektivet (2002/2003). Da der sker en stærk koncentration i mælkeproduktionen i disse år, kan det - ifølge Rådet - forventes at en del af de meget store mælkebrug vokser ind i undtagelsen, så en endnu større del af kvægbrugene bliver omfattet af den. *Det Økologiske Råd* anbefaler således, at Danmark stemmer imod Kommissionens forslag med henvisning til, at forslaget undergraver mulighederne for at få et miljømæssigt bæredygtigt landbrug og for at nedbringe forureningen af vandmiljøet med såvel kvælstof som fosfor.